

پرنندگان و حیوانات را در این روزهای سرد دریابیم

عباس سمریشی

این روزها با شدت گرفتن بارش نزولات جوی، دل‌وجان بسیاری از ما انسان‌ها شاد و مصفا شده و از راه‌ورد این نعمات الهی، چشم‌اندازهای بسیار روشنی برای برون‌رفت از مشکل خشک‌سالی چندساله و افزایش محصولات کشاورزی در مقابل چشمان کشاورزان ترسیم شده است؛ جا دارد که به پاس این رحمت الهی کمی شکرگزار بوده و در مقام سپاس برآییم. البته راه‌های سپاس‌گزاری بسیار زیاد هستند و تنها مختص به عبادت و ذکر نیست، بلکه دادن صدقه و هدیه به نیازمندان هم از بهترین راهکارهای شکرگزاری به درگاه خداوند محسوب می‌شود که صالبته تنها مختص به انسان نبوده و حتی حیوانات هم براساس نص صریح اسلام، باید مورد مهربانی و ترحم قرار گیرند. در این خصوص از پیامبر اکرم (ص) نقل است: من رحم من لاه ذبیحه عصفور رحمه الله یوم القیامة؛ یعنی هرکس حتی به لاشه گنجشکی رحم کند، خداوند در روز قیامت به او رحم خواهد کرد. با اینکه به شاگردان و به امتش مرتباً توصیه می‌فرمودند: با حیوانات بدرفتاری نکرده و برای آن‌ها علوفه و اسطبل مناسب تهیه کنید.

البته این موضوع از آن جهت ارزش پیدا می‌کند که بدانیم بنا بر احادیث، خداوند نیز در قبال نیکی و ترحم به حیوانات، در مقام جبران برمی‌آید و منقول از آن حضرت است که فرمودند: شخصی بدکاره‌ای به‌خاطر اینکه حیوان تشنه‌ای را آب داد، مورد مغفرت خدا قرار گرفت و پسا در روایتی دیگر وقتی که از آن حضرت پرسیدند: ای رسول خدا آیا حمایت از حیوان‌ها و مهربانی با آن‌ها ثوابی برای ما دارد، در جواب فرمودند: حمایت از هر جگر تری (سیراب کردن هر تشنه‌ای) پاداشی نزد خدا دارد.

شاید برای برخی تعجب‌آور باشد، درحالی که امروزه بسیاری از جوامع متمدن غربی و اروپایی مهربانی نکردن با حیوانات و حمایت از آن‌ها را جزء افتخارات خود در سده اخیر محسوب کرده و حتی به همین بهانه نیز بر بسیاری دیگر از مشکلات خود سرویش می‌گذارند، اما از قرن‌ها پیش و درست زمانی که بسیاری از اجداد همین افراد حتی برای هم‌نوع خویش نیز ترحمی قائل نبودند، دین اسلام و پیامبر آن برای نخستین‌بار درباره حقوق حیوانات قوانینی را پایه‌گذاری کرده و بر آن توصیه داشته است. به‌تازگی برخی از دزدان پیام‌های پیامبر رحمت مدعی امتیاز آن برای خود شده‌اند و می‌گویند این مقوله از دستاوردهای تمدن غربی در دنیای امروزی است، باین‌حال و از صدها قرن قبل این اسلام بود که بر امر مذکور صحه گذاشت. حیوانات نیز در مقام مخلوق الهی از حقوقی برخوردارند و خلقت آن‌ها برای استفاده به‌عنوان غذا، وسیله کار و مسافرت باعث نمی‌شود که آن حقوق ضایع شود؛ در این باب مرحوم شیخ حرّ عاملی و نیز محدث نوری در دو کتاب «مسائل الشیعه» و «مستدرک الوسائل» تحت عنوان احکام دواب، حدود چهارصد روایت را طی ۹۸ باب در مورد حقوق حیوانات و فروع آن ثبت کرده‌اند که حاکی از اهمیت رفتار مناسب با حیوانات در دین مقدس اسلام است.

هرچند این رفتار در بی ارائه بحثی مفصل دراین‌باره نیست، اما لازم به ذکر است که امروزه گسترش شهرها و نقل‌وانتقال انسان‌ها از منطقه‌ای به منطقه دیگر، موجب شده تا نه‌تنها بسیاری از حیوانات آن مکان‌ها از بین رفته و پسا مجبور به مهاجرت شوند، بلکه آن‌دسته که با سازگار کردن خود در محل باقی می‌مانند، تهیه غذا، آب و یا لانه و پناهگاه برایشان مقدور نشود.

این روزها به‌دلیل بارش برف تهیه غذا و سربانه برای حیوانات و به‌خصوص پرنندگان بسیار سخت شده و آن‌ها ناگزیر برای یافتن غذا به سکونتگاه‌های انسان‌ها پناه می‌آورند، ما می‌توانیم همراه با آن‌دسته از طبیعت‌دوستانی که با تهیه علوفه و دانه‌پاشی در عرصه‌های طبیعی به نذر مهربانی می‌پردازند، با قرار دادن تکه‌های نان و باقی‌مانده سفره غذای خود در مکانی از حیاط، بالکن و پسا معابر، پرنندگان را سیر و پسا احتمالاً با گذشتن یک جعبه یا ساختن یک لانه با پوش‌های نرم، برای آن‌ها سربانه مناسب تهیه کنیم.

شک نکنیم که تغذیه حیوانات و پرنندگان در این روزهای سرد و یخبندان شکلی دیگر از سپاس‌گزاری و شکر به درگاه خداست و تبلور نوعی ترحم و مهربانی، این شکل از مهربانی قطعاً حسی توأم با توانگری و رضایت به زندگی ما می‌بخشد و امتیاز دیگر آن ارتقای سلامتی و طول عمر است. مهربانی خصیصه‌ای است که نسبتاً بر خود، بلکه بر اجتماع اطراف هم تأثیری مثبت خواهد داشت و البته فرقی هم نمی‌کند که ایمن مهربانی درخصوص انسان‌های نیازمند باشد و یا حیوانات بی‌پناه.

این روزها علاوه‌بر مشکل کمبود غذا، آب و سرمای شدید هوا، برخی بی‌تفاوتی‌ها و بدرفتاری‌ها باعث بروز مشکلاتی برای حیوانات و پرنندگان شده است؛ پس اگر نمی‌توانیم همه مشکلات آن‌ها را برطرف کنیم حداقل با دادن غذا، به آن‌ها برای زنده ماندن فرصت دهیم و فراموش نکنیم که زمستان می‌تواند زمان بسنس خوبی برای مهربانی با حیوانات و پرنندگان و لذت بردن از آن باشد، پس بیایید در حد توان از این دوستان کوچک تا رسیدن بهار نگهداری کنیم!

زیست‌بوم

sepehrgharb.news@gmail.com

دست خشک پاییز و سخاوت زمین در کردستان

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم: پاییز دست‌خشک امسال بارش‌های خود در کردستان را حدود ۴۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کمتر کرده، اما در مقابل زمین سخاوتمند جوانه برکت و روزی به کشاورزانی که در دل خاک بدر امید کاشته‌اند، ارزانی داشته است.

زراعت فوق لایموت کردستانی‌ها است، بهره‌برداران این استان امسال همانند سال‌های گذشته حدود ۶۱۸ هزار و ۲۲۲ هکتار اراضی خود را به کشت انواع محصولات دیم گندم، جو، کلزا و ماشک علوفه‌ای اختصاص داده و امید به برداشت محصول مناسب در فصل تابستان دارند.

تا دسترنج یک‌ساله خود را برداشت کنند. هر بهره‌برداری با امید زمین و آسمان بدر را در دل خاک مدفون می‌کند تا باران از آسمان برسد و با جوانه زدن دانه، کشاورز امیدوارتر به آخر سال باشد؛ چراکه باران نویدبخش زندگی دوباره برای زمینی بوده که در پی بی‌آبی، مُرده است. به‌عبارتی زمین با بارش باران می‌شکفتد، حیات و حرکت دوباره به آن بازمی‌گردد و پُر تحرک می‌شود.

امسال پاییز کردستان چنان دست‌خشک بود که بارندگی‌های بهاره طبق آمار هواشناسی حدود ۴۸ درصد و طبق آمار شرکت آب منطقه‌ای کردستان حدود ۶۰ تا ۷۰درصد کاهش داشت؛ بسیاری از کشاورزان ناامید برای تابستانی پربهره بودند، اما زمین سخاوتمند این استان با گشاده‌دستی نیروی خود را که با اندکی بارش گرفته بود، به دل بذرها زد.

بخشش زمین تا حدی است که کارشناسان جهاد کشاورزی کردستان معتقدند با وجود اینکه شاهد کاهش حدود نیمی از بارش‌ها در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته هستیم، اما میزان جوانه‌زنی مزارع کشت‌شده به نسبت سال‌های گذشته از وضعیت مطلوبی برخوردار بوده و این کاهش‌ها تأثیری در کشت مزارع استان به‌جز شهرستان سقز نداشته است.

تصویر هوایی از روستاهای کردستان

مدیرکل هواشناسی کردستان در این ارتباط گفت: تازه‌ترین بررسی‌ها نشان می‌دهد حجم بارش‌های استان از ابتدای سال آب‌ی جاری تاکنون حدود ۱۰۵ میلی‌متر بوده که نسبت به آمار ۲۰۰ میلی‌متر سال قبل کاهش چشمگیری دارد؛ همچنین این آمار نسبت به میانگین دوره‌های مشابه درازمدت که ۱۲۶ میلی‌متر بود

نیز از ۱۷ درصد کاهش برخوردار است.

رحیم صدیقی با بیان اینکه امسال ۹ شهرستان تابعه این استان شاهد کاهش بارندگی بودند، افزود: بیشترین کاهش مربوط به مریوان با ۱۴۰ میلی‌متر بارندگی و ۶۵درصد کاهش و کمترین کاهش نیز مربوط به زرینه دیواندره با ۱۵۸ میلی‌متر شامل ۳۰ درصد افت است.

وی یادآور شد: بیچار تنها شهرستانی است که در سال آب‌ی جاری شاهد افزایش بارندگی بود، به‌طوری‌که شهرستان مذکور در این مدت شاهد ۱۴۲ میلی‌متر بارش شد که نسبت به ۱۱۳ میلی‌متر مدت مشابه سال قبل، ۲۵ درصد افزایش داشته است.

مدیرکل هواشناسی کردستان با اشاره به اینکه طبق پایش نقشه‌ها و داده‌های هواشناسی در پیش‌بینی فصلی احتمال کاهش بارندگی‌های زمستانه در این استان وجود دارد، اضافه کرد: نتایج پیش‌بینی‌های فصل زمستان از ۱۰ آذرماه تا ۹ اسفندماه سال جاری است و پیش‌بینی بارش ماه دسامبر (۱۰ آذرماه تا ۱۰ دی‌ماه) در حد نرمال با تمایل به افزایش نسبت به نرمال، در بخش‌های غربی و جنوبی استان است.

صدیقی با بیان اینکه پیش‌بینی‌های مذکور برای بارش بازه زمانی ۱۱ دی‌ماه تا ۱۱ بهمن‌ماه کمتر از نرمال پیش‌بینی شده است، گفت: بارش برای بازه زمانی ۱۲ بهمن‌ماه تا ۹ اسفندماه (ماه فوریه) نرمال با تمایل به کاهش نسبت به نرمال، در نوار غربی این استان پیش‌بینی می‌شود.

صدیقی با اشاره به اینکه نتایج پیش‌بینی‌های فصل زمستان از ۱۰ آذرماه تا ۹ اسفندماه سال جاری است، اظهار کرد: پیش‌بینی بارش ماه دسامبر (۱۰ آذرماه تا ۱۰ دی‌ماه) در حد نرمال با تمایل به افزایش نسبت به نرمال، در بخش‌های غربی و جنوبی استان است.

وی با بیان اینکه پیش‌بینی‌ها برای بارش بازه زمانی ۱۱ دی‌ماه تا ۱۱ بهمن‌ماه (ژانویه) کمتر از نرمال پیش‌بینی شده است، یادآور شد: بارش برای بازه زمانی ۱۲ بهمن‌ماه تا ۹ اسفندماه (فوریه) نرمال با تمایل به کاهش نسبت به نرمال در نوار غربی استان پیش‌بینی می‌شود.

مدیرکل هواشناسی کردستان درخصوص دمای استان در فصل زمستان نیز اضافه کرد: پیش‌بینی‌های هواشناسی در این مدت نشان‌گر آن بوده که این استان در سه‌ماهه زمستان سال جاری شاهد افزایش دما نسبت به حد نرمال است. صدیقی افزود: پیش‌بینی در تمام بازه زمانی شامل ۱۰ آذرماه تا ۱۰ دی‌ماه، ۱۱ دی‌ماه تا ۱۱

بهمن‌ماه و ۱۲ بهمن‌ماه تا ۹ اسفندماه، افزایش دما نسبت به نرمال است؛ ضمن اینکه میزان بارندگی در کردستان از ابتدای مهرماه تا ۲۹ آبان‌ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال آبی قبل با ۴۱ درصد کاهش از ۱۰۱ میلی‌متر به ۶۱ میلی‌متر رسید.

سد آزاد کردستان

❖ حدود نیمی از ذخایر سدهای کردستان پُر شده است

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای کردستان با بیان اینکه میزان حجم مخازن استان حدود دو میلیارد و ۲۵۲ میلیون مترمکعب است، گفت: درحال حاضر ۱،۴ میلیون مترمکعب آب پشت سدهای کردستان ذخیره‌سازی شده است.

کامران خرم اظهار کرد: امسال نسبت به میزان بارندگی پیش‌بینی شده بلندمدت بارندگی بیشتری داشته‌ایم، اما این میزان نسبت به بارندگی‌های سال گذشته حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد کاهش داشته است.

وی با بیان اینکه به‌دلیل جلوگیری از سیلاب‌های احتمالی میزان ذخیره‌سازی آب پشت سدهای کردستان کنترل می‌شوند، یادآور شد: ظرفیت آب ذخیره‌شده پشت سدها در وضعیت مطلوبی قرار دارد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای کردستان با اشاره به اینکه اگر منابع آب این استان را از میزان بارندگی به‌صورت حجمی سالانه ۴۵۵ میلی‌متر درنظر بگیریم حجم آن چیزی حدود ۱۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب است، افزود: همه‌ساله بخش عمده این میزان منابع آبی تبخیر می‌شود که درنهایت حدود هفت میلیارد مترمکعب آن به‌صورت رواناب باقی می‌ماند.

کامران خرم گفت: همه‌ساله از میزان کل بارندگی‌ها حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعب در زمین نفوذ می‌کند و آن چیزی که به‌عنوان جریان آب سطحی در رودخانه‌های استان جریان دارد، در حدود پنج میلیارد مترمکعب بوده که از این میزان نیز حدود پنج میلیارد مترمکعب قابل مدیریت و حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعب قابل برنام‌ریزی است.

تصویر هوایی از مزارع کردستان

❖ بارش‌ها کم اما به‌موقع بود

معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی کردستان نیز در این ارتباط اظهار کرد: در چند سال اخیر برنام‌ریزی لازم جهت کشت به‌موقع محصولات زراعی و به‌ویژه کشت

عوامل اصلی آلودگی هوا را بشناسید

وارونگی گرمایی که موجب می‌شود هوای سرد در سطوح پایین انباشته شده و مانع رقیق شدن گازهای سمی شود، ترافیک سنگین می‌تواند کیفیت هوا را به‌شدت در معرض خطر قرار دهد. سطح آلودگی هوا در مراکز شهری می‌تواند هم با نوسانات فصلی و هم با نوسانات روزانه مورد بررسی قرار گیرد. برای مثال SO۲ با گرمای ساختمان‌ها ارتباط دارد، در آنجا که حداکثر اوج استفاده از سامانه‌های گرمایشی در دوره زمستان است، بنابراین سطح این گاز در اتمسفر طی فصل زمستان افزایش می‌یابد، درحالی که اوزن با «هم دود فتوشیمیایی» ارتباط دارد و بنابراین تمرکز این گاز در فصل تابستان و در ساعات میانی روز به حداکثر میزان خود می‌رسد.

این درحالی است که گازهای منوکسید کربن و منوکسید نیتروژن با اوج مصرف فصلی ارتباطی ندارند، بلکه به تغییرات روزانه وابسته‌اند که یکی از مهم‌ترین دلایل این تغییرات روزانه، سطح ترافیک وسایل نقلیه در ساعات مختلف روز است.

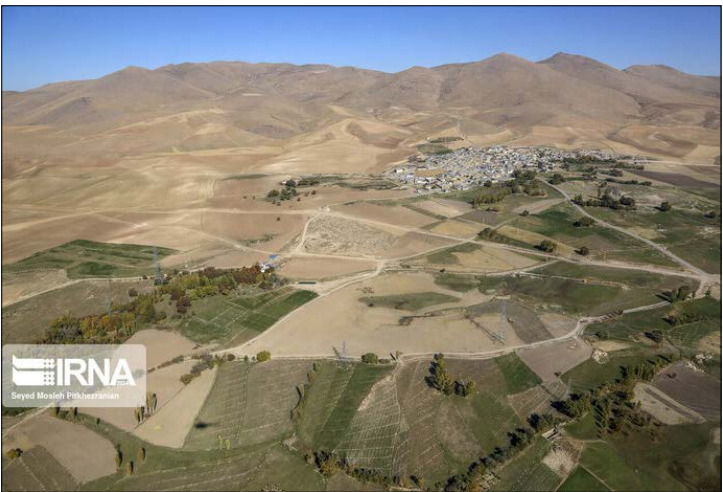
❖ اثرات آلودگی هوا بر روی سلامت شهروندان

نتایج نامطلوب آلودگی هوا بر روی سلامت شهروندان پس از چند موردی که در نیمه نخست قرن گذشته به ثبت رسیدند، به‌شدت مورد ملاحظه قرار گرفتند. از این موارد می‌تواند به آلودگی بسبب ویراجر وکیم سال ۱۹۵۲ لندن اشاره کرد که در ادامه آن بیش از چهار هزار مورد مرگ و بیش از دو هزار مورد بستری در بیمارستان به‌دلیل بیماری‌های دستگاه تنفسی

❖ یکشنبه ۱ دی‌ماه ۱۳۹۸

❖ سال دوازدهم ❖ شماره ۱۶۴۱

www.sepehrpress.ir

سبیری درخصوص راهکارهای جلوگیری از بروز خسارت به مزارع در شرایط پیش‌بینی‌شده افزود: شاید تغذیه متعادل، مصرف پهنه انواع کودها و همچنین بعضی از مواد شیمیایی جاذب‌الرطوبه و جلوگیری‌کننده از سرما و یخ‌زدگی در سطوح کوچک، مؤثر باشد؛ اما در سطح وسیع کارایی چندانی ندارد.

وی تأکید کرد: اما بعد از فصل زمستان و هم‌زمان با رشد مجدد زراعت، می‌توان با اقداماتی ازجمله تغذیه و کنترل علف‌های هرز تا حدی آثار خسارات واردشده در فصل زمستان را جبران کرد.

سپری گفت: در سال زراعی جاری ۶۱۸ هزار و ۲۲۲ هکتار از مزارع کردستان زیر کشت پاییزه رفته که شامل یک‌هزار و ۱۱۲ هکتار کلزا، ۳۲ هزار و ۴۵۰ هکتار گندم آبی، ۵۵۸ هزار هکتار گندم دیم، پنج هزار و ۱۱۲ هکتار جو آبی، ۲۶ هزار هکتار کساورزی بوده و دارای ۴۳ هزار هکتار باغ است که سالانه ۳۳۰ هزار تُن انواع محصول در آن تولید و برداشت می‌شود.

کردستان با داشتن بیش از یک میلیون و ۲۲۰ هزار هکتار زمین قابل کشت مرغوب و مستعد دیم و آبی، یکی از قطب‌های تولید محصولات کشاورزی بوده و دارای ۴۳ هزار هکتار باغ است که سالانه ۳۳۰ هزار تُن انواع محصول در آن تولید و برداشت می‌شود. میزان کل تولیدات استان کردستان سه میلیون تُن انواع محصول است که وزارت کشاورزی درنظر دارد با توسعه فعالیت‌های مختلف، این میزان را در سنوات آینده با افزایش اراضی آبی به حدود پنج میلیون تُن برساند.

ترافیک به‌طوری‌که حرکت در مسیر مورد نظر روان باشد

❖ ۳- انتخاب مسیرهایی که از میان پارک‌ها و باغ‌های عمومی عبور می‌کند و رسیدن به مقصد به‌صورت پیاده و یا سوار بر دوچرخه

❖ ۴- اجتناب از فعالیت‌های ورزشی (برای مثال دویدن) در مناطق با ترافیک سنگین که ایمن مواد همچنان می‌توانند برای سلامت جمعیت نگران‌کننده باشند.

❖ ۵- اجتناب از بردن کودکان کم‌سن به‌ویژه پیاده یا با کالسکه در خیابان‌هایی که ترافیک سنگین است

❖ ۶- خاموش کردن موتور خودرو و بالا کشیدن شیشه پنجره‌ها در زمانی که خیابان در اثر ترافیک سنگین مسدود شده است

❖ ۷- اجتناب از خروج از منزل در ساعات بحرانی (۱۲ تا ۱۷) به‌ویژه برای افراد دارای فاکتورهای خطر

❖ رژیم غذایی

❖ ۸- در روزهایی که سطح آلودگی هوا به مرحله بحرانی می‌رسد، خوردن میوه و سبزی‌های تازه که محتوی ویتامین‌های مختلف هستند، توصیه می‌شود. ویتامین‌ها با رادیکال‌های آزاد مقابله می‌کنند و می‌توانند قادرند سطح رادیکال‌های آزاد را افزایش دهند.

❖ ۲- محدود کردن مصرف نمک.

❖ ۳- عادت دادن کودکان به خوردن سیر، پیاز و تره‌فرنگی، هرچند ممکن است بوی این مواد آزاردهنده باشد، اما این سبزی‌های محتوی

میزان زیادی گوگرد هستند و بنابراین می‌توانند از موکوس (مخاط) دستگاه تنفسی محافظت کنند.

❖ ۴- نوشیدن زیاد آب که به کلیه‌ها کمک می‌کند املاح اضافی از بدن خارج شوند.

